

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Juhász Béla ügyvéd által képviselt felperesnek a Vám- és Pénzügyőrség Közép-Magyarországi Regionális Parancsnoksága alperes ellen jövedéki ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróságon 8.K.34.117/2005. számon indított, és ugyanezen bíróság 2006. június 8-án kelt 8.K.34.117/2005/8. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes részéről 9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 8.K.34.117/2005/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 57.900 (ötvenhétezer-kilencszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jövedéki hatóság 2005. január 21-én, a felperes által működtetett piacon ellenőrzést tartott. Az ellenőrzés során az S számú elárusító-asztalban összesen 440 csomag magyar adójegy nélküli cigarettát találtak, amelyet büntetőeljárás keretében lefoglaltak, és jövedéki eljárást kezdeményeztek. Az ellenőrzés eredményeként a jövedéki hatóság 2005. augusztus 16-án kelt 6809/2-2005 sz. határozatával a felperest 964.940 Ft jövedéki bírság megfizetésére kötelezte.

A fellebbezés folytán eljáró alperes 2005. szeptember 22-én kelt 3990/2005 sz. határozatával az első fokú határozatot helyben hagyta. A határozat indokolása szerint a jövedéki termékeket a felperes tulajdonában álló telephelyen foglalták le. Az elárusító-asztal nem volt bérbe adva, ezért a felperes minősült a megtalált termékek birtokosának.

A felperes keresetében e határozat első fokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte.

Az első fokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában hivatkozott a Ptk. 187. § /1/, valamint 196. § /1/ bekezdésére, és ennek alapján megállapította, hogy a felperes a lefoglalt jövedéki termékek vonatkozásában birtokosnak minősült. Ezért a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 114. § /1/ bekezdés b) pontja, /2/ bekezdés b) és c) pontja, valamint a 114. § /3/ bekezdése, és /4/ bekezdése alapján a jövedéki bírság megfizetésére kellett kötelezni.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, és a keresetének megfelelő ítélet meghozatalát.

A felperes megismételte a korábbiakban kifejtett jogi álláspontját és részletezte, hogy milyen intézkedéseket próbált tenni annak érdekében, hogy a bérbe nem adott asztalokba semmilyen tiltott terméket ne lehessen elhelyezni. A felperes hangsúlyozta, hogy sem egyenes, sem eshetőleges szándéka a birtoklásra nem volt, a feltalálást követően a birtoklásról le is mondott. A Jöt. 114. § /1/ és /4/ bekezdései vele szemben nem alkalmazható, mert nem természetes személy. Utalt az ügyintézési határidő túllépésére.

Az alperes felülvizsgálati kérelmet nem nyújtott be.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A nem vitás tényállás szerint a felperes által üzemeltetett piac területén a jövedéki ellenőrzés során a bérbeadás hiányában lezárt asztalban az ellenőrzés jövedéki ellenőrzés alól elvont termékeket, cigarettát talált.

A felperes álláspontja szerint jövedéki jogszabálysértést nem követett el. A Jöt. 114. § /1/ és /4/ bekezdése a felperesre, mint jövedéki termékkel tevékenységet nem folytató társaságra nem vonatkozik. Ezen túl hivatkozott arra is, hogy a cigarettát zártöréssel ismeretlen tettes helyezhette el a feltalálási helyén, amely a felperesen kívül álló ok miatt történt, birtokosnak ezért nem tekinthető.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a Jöt. 114. § /1/ és /2/, valamint /3/ bekezdésében a törvény felsorolja azokat a tényállásokat, amelynek megvalósulása esetén a jövedéki hatóságnak bírságot kell kivetnie. Ezekben a rendelkezésekben valóban a természetes személy, illetőleg a gazdasági tevékenységet folytató egyéni vállalkozók azok, akik a nevezett tényállások megvalósulása esetén bírsággal sújthatók. A Jöt. 114. § /4/ bekezdése azonban úgy rendelkezik, hogy a jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet

folytató egyéni vállalkozók és más egyéb gazdálkodó szervezetek is megvalósítják a jövedéki törvénysértést, amennyiben az előzőekben felsorolt tevékenységet folytatják. Ezt erősíti a Jöt. 4. § a) pontja is.

Az előzőekben ismertetett jogszabályi tényállást a felperes a jövedéki adózatlan termékek birtokban tartásával valósította meg.

A felperes álláspontja szerint a birtoklás azért nem valósult meg esetében, mert akaratán és tudtán kívül került a tulajdonában lévő területre a jövedéki termék.

A Legfelsőbb Bíróság már számos ítéletében rámutatott arra, hogy a Polgári Törvénykönyv és a kapcsolódó bírói gyakorlat szerint birtokos az, aki a dolgot hatalmában tartja. A birtok valamely dolog feletti tényleges hatalmat jelent. A tényleges hatalom arra való tekintet nélkül minősül birtoknak, hogy a tényleges hatalmat saját nevében és saját részére, vagy más nevében gyakorolják-e. A birtokos személyét elsősorban a tényleges helyzet határozza meg, és nem az, hogy a tudata átfogja-e a birtokosi minőséget. A birtoklás létre jöhet a birtoklás tudata és a birtoklásra való akarat nélkül is.

Helytállóan mutatott rá az első fokú bíróság ítéletében arra, hogy a Jöt. szigorú, objektív felelősségi szabályokat tartalmaz, így önmagában a törvény nem enged olyan hivatkozási, kimentési lehetőséget, mely szerint a felperesnek nem volt szándékában a jövedéki ellenőrzés alól elvont termék birtokban tartása.

Az első fokú bíróság helytállóan mutatott rá ítéletében arra is, hogy a Jöt. 110. § /5/ bekezdés b) pontja szerint a 800 db-ot meghaladó mennyiségű cigaretta kereskedelmi mennyiségnek minősül. Ennek alapján a jövedéki hatóság helyesen döntött a felperesre kirótt bírság összegéről. Természetesen e jogszabályi rendelkezés nem jelentheti azt, hogy a 800 db alatti mennyiségű cigarettánál szankcionálatlan maradhat a birtoklás ténye. A törvényben előírt mérték átlépésével az egész feltalált mennyiség kereskedelmi mennyiségnek minősül.

Ugyancsak helyesen foglalt állást az első fokú bíróság az ügyintézési határidő megtartásával kapcsolatban.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban a pernyertes alperesnek perköltsége nem merült fel, ezért annak viseléséről sem kellett határozni.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes az illetékekről szóló 1990. évi

XCIII. törvény 50. § /1/ bekezdése, valamint a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján köteles megfizetni.

Budapest, 2007. szeptember 6.

***Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Hajnal Péter sk. előadó
bíró, Dr. Kárpáti Magdolna sk. bíró***